

VOORLEESTIPS

VLAAMS-
BRABANT

VOORWOORD

Kinderen vinden voorlezen meestal fijn. Ook grote kinderen die zelf al kunnen lezen houden van voorlezen. Volwassenen hebben er mooie herinneringen aan: de mooie voorleesboeken, de gezelligheid, intimiteit... Voorlezen heeft iets magisch, iets betoverends.

In deze brochure vind je informatie over waarom voorlezen aan kinderen belangrijk is. Je krijgt ook enkele tips.

Tom Dehaene
Gedeputeerde voor Vlaams karakter

Monique Swinnen
Gedeputeerde voor welzijn

WAAROM VOORLEZEN?

Voorlezen stimuleert de taalontwikkeling, de concentratie en de creativiteit bij kinderen. Het is goed als kinderen al vroeg boekjes lezen. Dat helpt hen later om snel te leren lezen en beter te rekenen. Onderzoek toont aan dat voorlezen belangrijk is voor de schoolresultaten van jonge kinderen.

Je kan voorlezen in verschillende talen. Bij jonge kinderen lees je best voor in de moedertaal. De taal die je thuis spreekt, is belangrijk om daarna Nederlands of een andere taal te leren.

'Thuis in taal' versterkt de thuistaal. Met deze boekjes kan je voorlezen in je moedertaal. Je geniet samen met je kind van in een boekje kijken, illustraties aanwijzen en benoemen, versjes leren kennen, verhaaltjes vertellen en beluisteren ... Samen een boekje lezen is ook goed voor de relatie tussen ouder en kind.

WANNEER VOORLEZEN?

Het is goed om veel voor te lezen. Je leest best voor op een vast moment. Creëer tijd en rust om voor te lezen. Als je voorleest voor jonge kinderen kunnen oudere broers en zussen zelf een boek lezen. Een vast (voor)leesmoment voor het hele gezin is interessant.

Veel ouders lezen iedere dag voor het slapengaan voor. Je kan ook voorlezen als de kinderen thuis komen van school. Voorlezen kan de hele dag. Lees eens voor als iedereen samen is: een krantenartikel tijdens het ontbijt, een brief of een stukje uit een tijdschrift tijdens het eten ...

VOORLEESLEEF TIJDEN:

Baby's

Het is belangrijk om veel met je baby te praten of te zingen. Ze luisteren naar je stem. Ook al begrijpt je baby de woorden niet, hij geniet van de klank van je stem, van de melodie en het ritme. Je kan je baby de hele dag verwennen met liedjes en geluid: tijdens het eten geven, het verversen van de luier, tijdens het badje, voor het slapengaan ...

- Voorlezen stimuleert de zintuigen van jonge kinderen: voelen, illustraties aanwijzen, een bladzijde omdraaien, een geluid maken ... Er bestaan speciale boekjes: een boekje in stof, een boekje met een spiegel in, knisperboekjes of boekjes die geluid maken als je ermee schudt.
- Kijk samen met je baby naar illustraties of prenten en vertel wat je ziet. Je baby zal reageren met een lach of met geluid. De reactie van je baby toont dat hij ervan geniet. Stimuleer je baby om te reageren.
- Baby's kunnen niet lang stilzitten. Laat hen de boekjes voelen. Geef een speelgoedje terwijl je voorleest aan je baby. Zo blijven ze rustig.
- Als je baby geen interesse meer heeft in het boek, stop dan met voorlezen. Lezen moet leuk blijven. Voor een baby zijn enkele minuten voldoende.

Peuters

Peuters leren veel als ze naar hun mama, papa, grote broer of grote zus kijken. Ze leren dat je in boeken kan kijken en lezen en dat je ze niet in de mond mag steken. Ze leren hoe je een boek vasthoudt en dat je de bladzijden omdraait. Als je voorleest, leren peuters dat je bij de eerste prent in het boek begint.

- Voorlezen aan peuters is een dialoog: kijken waar zij naar kijken, herhalen wat zij grappig vinden, reageren op hun feedback en vragen. Jonge kinderen willen veel reageren, zeggen wat ze zien, denken en voelen.

Peuters houden van actie: de bladzijden omslaan, dingen benoemen, geluidjes maken, rijmpjes herhalen.

Peuters herkennen kleuren, aantallen en vormen. Goede vragen stimuleren peuters om te praten: 'Waar is die gele eend?, Wat doet de jongen nu?, Zie je de twee vissen?...' Ze vinden het fijn om te reageren. Geef hen een compliment als ze goed reageren.

Peuters die al praten, kan je stimuleren om verbaal te reageren. Pauzeer af en toe, zo kunnen ze reageren of iets vertellen. Rijmpjes en versjes met veel herhaling zijn heel goed. Je kan hen stimuleren om zelf een woord in te vullen.

Kleuters

Kleuters kunnen langer luisteren en zich concentreren (12 tot 25 minuten). Ze duiden details in illustraties aan. Kleuters reageren veel, bijvoorbeeld met emoties. Kleuters kunnen een verhaal goed volgen. Ze weten dat een verhaal een volgorde heeft: in een boek lezen we van voor naar achter. Bijvoorbeeld: de ik-figuur in het boek is niet 'ik', maar de beer in het boek (het personage).

De interactie bij kleuters is groter. Kleuters reageren meer. Je praat met de kleuter over het verhaal.

Stimuleer de fantasie van kleuters. Kleuters combineren hun fantasie met de realiteit en met het verhaal. In kleuterboeken zijn er minder illustraties en is er meer tekst. Een grote fantasie is belangrijk om lezen leuk te blijven vinden.

Als je aan kleuters voorleest, lees je wat er staat. Je maakt zelf geen verhaal. Het is belangrijk dat ze de taal van boeken leren kennen. Na het verhaal kan je samen praten over de prenten en het verhaal.

Kleuters kiezen vaak een boek dat ze al kennen: dat vinden ze fijn. Het is niet erg om een verhaal 1, 2 of 3 keer voor te lezen. Presenteer ook andere boeken om hun interesse in boeken te stimuleren.

Kinderen vanaf 6 jaar

In de lagere school leren kinderen lezen. De meeste kinderen kunnen na een jaar lezen. De kinderen leren zelfstandig gemakkelijke boekjes lezen. De boeken worden moeilijker en worden aangepast aan het leesniveau van het kind.

Kinderen vinden het moeilijk om complexe verhalen te lezen. Die lees je beter voor. Oudere kleuters luisteren vaak naar mooie verhalen, maar die zijn te moeilijk om zelf te lezen voor beginners. Ook al kunnen de kinderen lezen, voorlezen blijft dus belangrijk en plezierig!

- Vanaf zes jaar kunnen de kinderen luisteren naar complexe verhalen, ingedeeld in korte hoofdstukken. Vanaf negen jaar moeten er geen aparte hoofdstukken meer zijn. Kinderen vinden verhalen met veel spanning leuk. Veel kinderen houden ook van emotionele verhalen.
- Je moet niet meer stoppen met lezen aan het einde van een hoofdstuk. Bij kinderen van acht tot twaalf jaar kan je ook eens stoppen als het spannend wordt. De kinderen kijken dan uit naar het volgende voorleesmoment.
- Je kan samen een boek lezen. Jij leest de grote stukken en de kinderen lezen korte zinnen of woorden. De kinderen leren op een speelse en leuke manier beter lezen.
- Luisteren is niet zwijgen. Stimuleer de kinderen om te reageren en te fantaseren. Toon hen de illustraties. Interactie is belangrijk.

HOE VOORLEZEN?

Iedereen kan voorlezen: mama, papa, oma, opa ... Enthousiasme is belangrijk! Als je voorlezen zelf leuk vindt en ervan geniet, luisteren de kinderen goed. Er bestaan veel soorten verhalen: spannende verhalen, verhalen met humor, emotionele verhalen ... De meeste kinderen vinden alle soorten verhalen leuk. Met mooie illustraties en leuke personages is voorlezen fijn en gezellig.

We geven je graag nog enkele tips:

- Gebruik variatie in je stem, varieer in volume, snelheid en toon afhankelijk van het personage, de spanning en de sfeer van het boek.
- Maak het verhaal 'levend' door samen met je kind dingen te doen uit het boek: de kaarsen uitblazen, een liedje zingen, een zin roepen ...
- Betrek je kind. Stel vragen: 'Wat zie je nu?', 'Waar is de knuffel?', 'Wat vind jij lekker? ...'
- Laat je kind mee vertellen. Geef je kind de kans om zijn fantasie te gebruiken.
- Laat je kind fantaseren over het einde.
- Maak gekke fouten die je kind grappig vindt en zelf kan verbeteren.
- Herhaling is leuk. Vertel hetzelfde boek of verhaal meer dan één keer.
- Hou het boek goed vast. Het is belangrijk dat je kind je gezicht ziet.
- Als de concentratie verdwijnt, stop dan met voorlezen. Kies een ander moment of een ander boek.
- Sluit het verhaal duidelijk af: een kusje, zwaaien naar het boek of het personage of samen roepen: 'Daaag, tot de volgende keer!'

De provincie Vlaams-Brabant wil graag alle partners bedanken die aan dit project hebben meegewerkt.

De bibliotheken van Halle, Vilvoorde, Leuven, Tienen en Diest, LINC vzw, het Agentschap Integratie en Inburgering, vzw 'de Rand', het Centrum voor Taal en Onderwijs en de dienst diversiteit en gelijke kansen van de stad Leuven.

MEER INFO

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1 - 3010 Leuven

cel Vlaams karakter

016-26 76 78, vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be

dienst welzijn

016-26 73 48, myriam.philips@vlaamsbrabant.be

Beleidsverantwoordelijken

Tom Dehaene, Gedeputeerde voor Vlaams karakter
016-26 70 22 - kabinet.dehaene@vlaamsbrabant.be

Monique Swinnen, Gedeputeerde voor welzijn

www.vlaamsbrabant.be/thuisintaal

COLOFON:

Deze brochure werd uitgegeven in opdracht van de deputatie.

Vormgeving: grafische dienst, provincie Vlaams-Brabant

Illustratie cover: Alyssa Bers

V.U.: Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven

**VLAAMS-
BRABANT**